

Finanční trh. Finanční instituce.

Finanční trhy

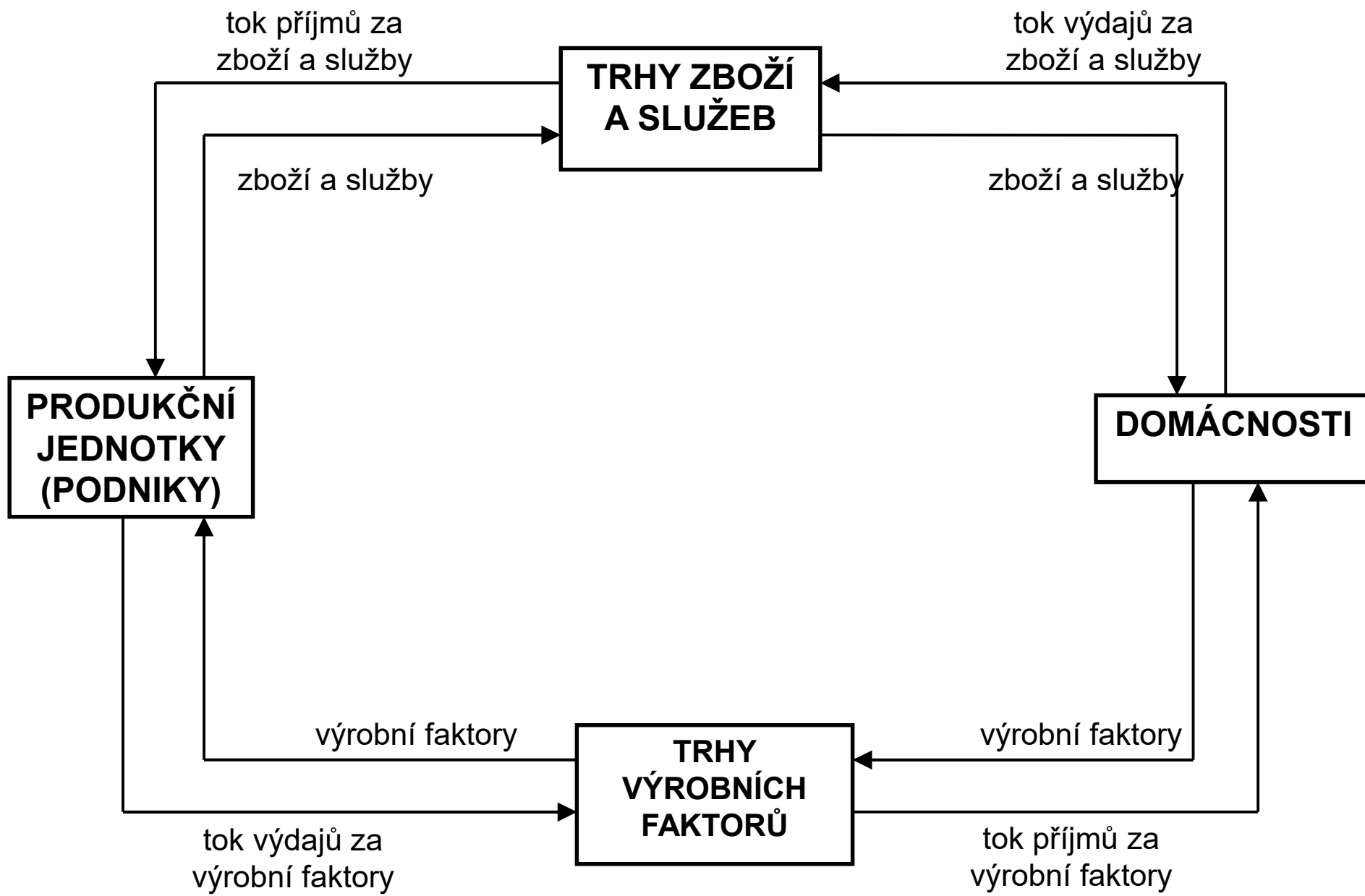
- FT jsou součástí **finančního systému**, který je tvořen:
 - **Finančními dokumenty (instrumenty)** – peníze, vklady, úvěry, majetkové i dluhové cenné papíry, devizy i valuty, atd.
 - **Finančními trhy** = místa, kde dochází k nákupu a prodeji finančních instrumentů (peněžní a kapitálový trh, devizový trh, trh termínový atp.)
 - **Finančními institucemi** = subjekty, které vytvářejí finanční instrumenty a obchodují s nimi (banky, pojišťovny, investiční společnosti, burzy, podílové fondy, leasingové společnosti atd.)

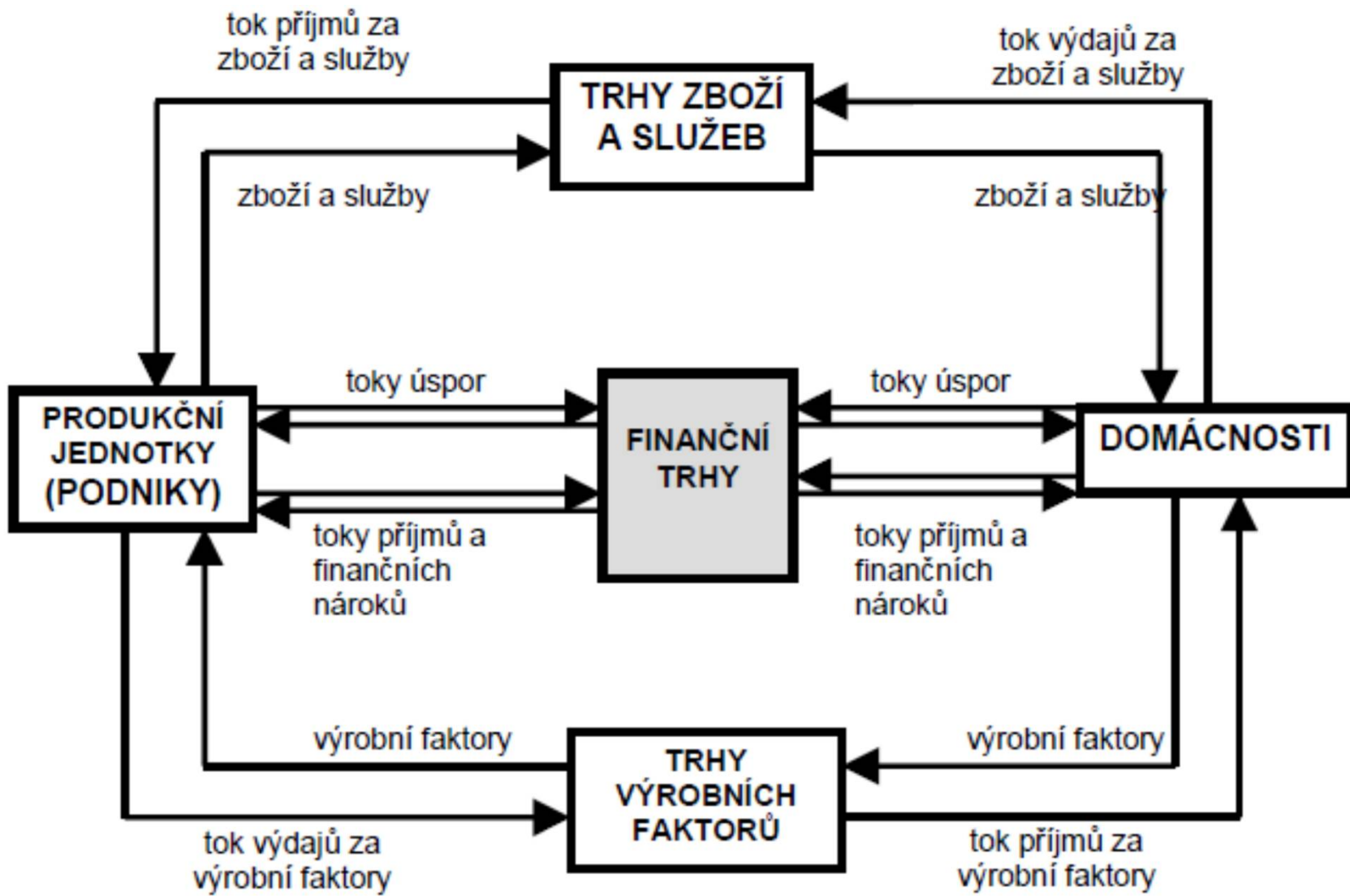
Finanční systém

- Stabilita finančního systému je nezbytným předpokladem pro stabilitu ekonomiky!
- Proto je stabilitě finančního systému věnována velká pozornost.
- V ČR je zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance, péče o finanční stabilitu vymezena jako jeden z klíčových úkolů ČNB.

§ 2

(1) Hlavním cílem České národní banky je péče o cenovou stabilitu. Česká národní banka dále pečuje o finanční stabilitu a o bezpečné fungování finančního systému v České republice. Pokud tím není dotčen její hlavní cíl, Česká národní banka podporuje obecnou hospodářskou politiku vlády vedoucí k udržitelnému hospodářskému růstu a obecné hospodářské politiky v Evropské unii se záměrem přispět k dosažení cílů Evropské unie. Česká národní banka jedná v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství.

FINANČNÍ TRHY

- Existuje celá řada definicí FT...
- systém institucí a instrumentů zajišťujících pohyb peněz a kapitálu ve všech formách mezi různými ekonomickými subjekty na základě *nabídky a poptávky*.

Členění finančních trhů

1) dle doby splatnosti obchodů

peněžní trh

= systém institucí a instrumentů zabezpečujících pohyb různých forem krátkodobých peněz/ finančních instrumentů se splatností do 1 roku,

kapitálový trh

= systém institucí a instrumentů zabezpečujících pohyb různých střednědobého a dlouhodobého kapitálu mezi ekonomickými subjekty (splatnost delší než 1 rok).

Členění finančních trhů

2) jedná se o nové emise finančního instrumentu či nikoli

primární trh

= dochází k prvotnímu prodeji (emisi) určitého instrumentu nebo k poskytnutí úvěru klientovi,

sekundární trh

= dochází k obchodům s již dříve emitovanými instrumenty.

Členění finančních trhů

3) dle teritoria

- národní trhy,
- mezinárodní trhy.

4) dle doby mezi sjednáním a realizací obchodu

spotové trhy

= k realizaci obchodu dochází bezprostředně po jeho sjednání (nebo do několika málo dnů),

termínové trhy

= k realizaci obchodu dochází až po určité době, ale všechny relevantní náležitosti (včetně ceny) jsou dohodnuty při sjednání obchodu.

Členění finančních trhů

5) dle způsobu organizace trhu

organizovaný trh (burzy cenných papírů)

= podmínky obchodování jsou přesně vymezeny,

- obchodování probíhá ve stanoveném čase, na stanoveném místě, ve stanoveném množství daného finančního aktiva, stanovenými způsoby, stanovena je tvorba cen, způsob vypořádání obchodů, subjekty, jež mohou obchod realizovat, ...

volný trh

= volnější podmínky,

- obchodování probíhá prostřednictvím subjektu, který obchody organizuje nebo přímo mezi bankami popř. dalšími finančními zprostředkovateli.

Současné vývojové trendy na finančních trzích

- **internalizace** finančních trhů - propojování národních a regionálních finančních systémů, integrace finančních trhů,
- rostoucí **konkurence** mezi jednotlivými dodavateli finančních služeb,
- rychlý růst **zadluženosti** ekonomických subjektů,
- vyšší **rizikovost** finančních operací pro finanční instituce,
- **technologický pokrok** / revoluce v oblasti výpočetní a telekomunikační techniky,
- vzrůstající **konsolidace** bank a ostatních finančních institucí,
- reforma burzovních systémů, ...

FINANČNÍ INSTITUCE

(FINANČNÍ ZPROSTŘEDKOVATELÉ)

**Depozitní
finanční
institute**

- Obchodní banky,
- Spořitelní a úvěrní družstva,
- Pojišťovny,
- Institute kolektivního investování,
- Burzy,
- Organizované mimoburzovní trhy.
- Platební institute,
- ...
- Mezinárodní finanční institute.

**Nedepozitní
finanční
institute**

Družstevní záložny

- Hlavní cíl není dosažení zisku, ale sloužit členům jako zprostředkovatel úvěrů,
- Objevily se poprvé na poč. 19. stol v Anglii,
- V Německu v pol. 19. stol. – např. Friedrich Raiffeisen.
- Na území ČR – ve 2. pol. 50. let 19. stol.

- **Zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech, ve znění pozdějších předpisů**

- K 1.3.2024 působí v ČR 6 subjektů.
- (v roce 1999 existovalo 139 družstevních záložen)

	Datum od
Artesa, spořitelní družstvo	08.07.1999
Citfin, spořitelní družstvo	26.07.1999
České spořitelní družstvo	27.03.2006
NEY spořitelní družstvo	14.12.1999
Peněžní dům, spořitelní družstvo	18.03.1996
Podnikatelská družstevní záložna	01.01.1996

Družstevní záložny

- družstvo,
- povolení uděluje Česká národní banka pro činnosti
 - a) přijímání vkladů od svých členů a
 - b) poskytování úvěrů svým členům.
- musí obsahovat označení "spořitelní a úvěrní družstvo", "družstevní záložna", "spořitelní družstvo" nebo "úvěrní družstvo" (označení jsou rovnocenná)
- Družstevní záložna musí mít nejméně 30 členů.
- základní kapitál min. 500 000 Kč.
- před podáním žádosti o povolení musí být splacena částka ve výši alespoň 35 mil. Kč, kterou představuje základní kapitál, popřípadě rizikový fond a rezervní fond.

Pro udělení povolení musí být splněny tyto podmínky:

- odborná způsobilost, důvěryhodnost a zkušenost řídicích osob,
- technické a organizační předpoklady pro výkon navrhovaných činností družstevní záložny,
- reálnost obchodního plánu a schopnost bezpečného rozvoje družstevní záložny,
- odborná způsobilost a důvěryhodnost fyzických nebo právnických osob s kvalifikovanou účastí na družstevní záložně (min. 10 % ZK),
- průhledný a nezávadný původ ZK a příp. rizikového a rezervního fondu.
- a další.

Pojišťovny

- Zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví
- právní subjekty oprávněné vykonávat **pojišťovací, zajišťovací a zábrannou činnost** (licence od ČNB).

Pojišťovací činnost

= uzavírání pojistných smluv pojišťovnou, správa pojištění a poskytování plnění z pojistných smluv,

Zábranná činnost

= činnost směřující k předcházení vzniku škod a zmírňování jejich následků

Zajišťovací činnost

= rozklad rizika; pojistitel přenáší část svého rizika na zajistitele.

Pojišťovny

Členění pojišťoven z hlediska zaměření:

- univerzální - pojišťují v podstatě všechny druhy rizik a mohou provozovat i zajištění;
 - životní – zabývají se provozováním životních druhů pojištění;
 - neživotní, které se zabývají provozováním neživotních druhů pojištění;
 - specializované - pojišťovny specializující se na určitý druh rizik nebo odvětví pojištění – např. úvěrové pojišťovny.
-
- V ČR k 1.3.2024 evidováno 41 pojišťoven

Instituce kolektivního investování

- Zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech,
- Spočívá ve shromažďování peněžních prostředků od veřejnosti upisováním akcií investičního fondu nebo podílových listů podílového fondu, investování na principu rozložení rizika a další obhospodařování tohoto majetku,

Burzy cenných papírů

Burza cenných papírů Praha, a.s.

- Největší a nejstarší organizátor trhu s cennými papíry v ČR,
- Funguje od roku 1993,
- je založena na členském principu, což znamená, že přístup do burzovního obchodního systému mají pouze licencovaní obchodníci s cennými papíry, kteří jsou členy burzy,
- Index PX (Cenový index blue chip akciových emisí)

RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů, a.s.

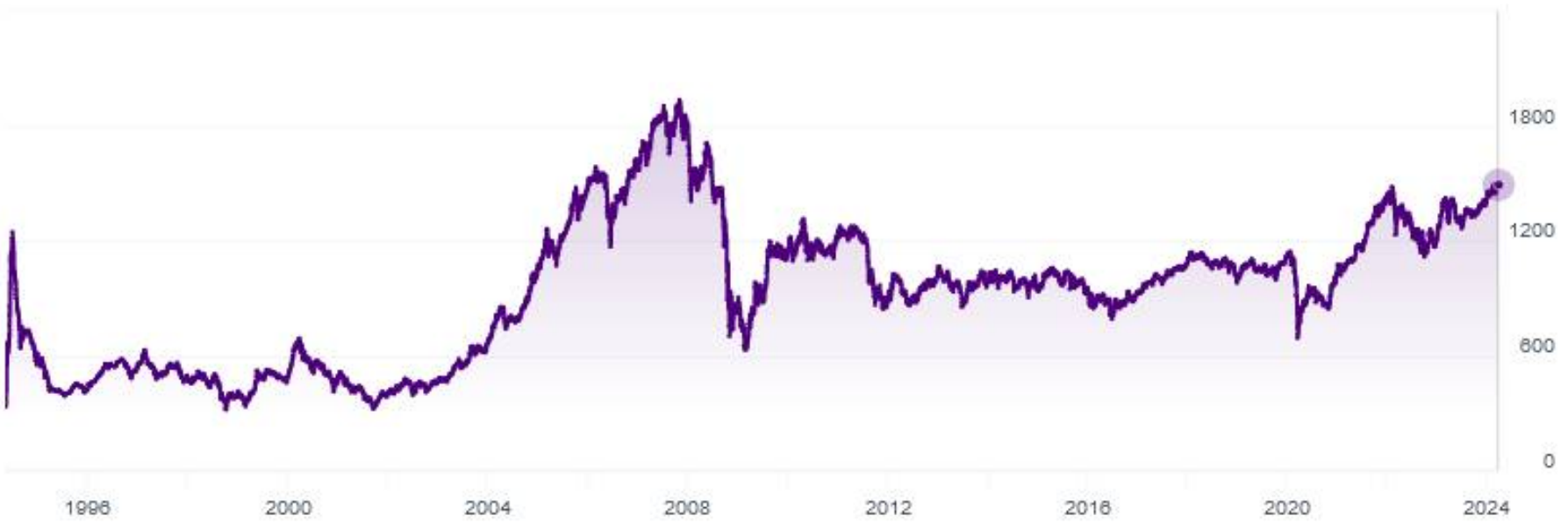
- Od roku 1993 existoval RM-Systém jako organizátor mimoburzovního trhu, v roce 2008 transformace na burzovní trh,
- Orientována na drobné a střední investory,
- Index RM

Prague Stock Exchange – index PX

PX

- Intraday
- 5D
- 1Mth
- 6Mth
- YTD
- 1Yr
- 5Yr
- MAX**

Period **7.9.1993 - 22.3.2024** Change in selected period **+344,71%**

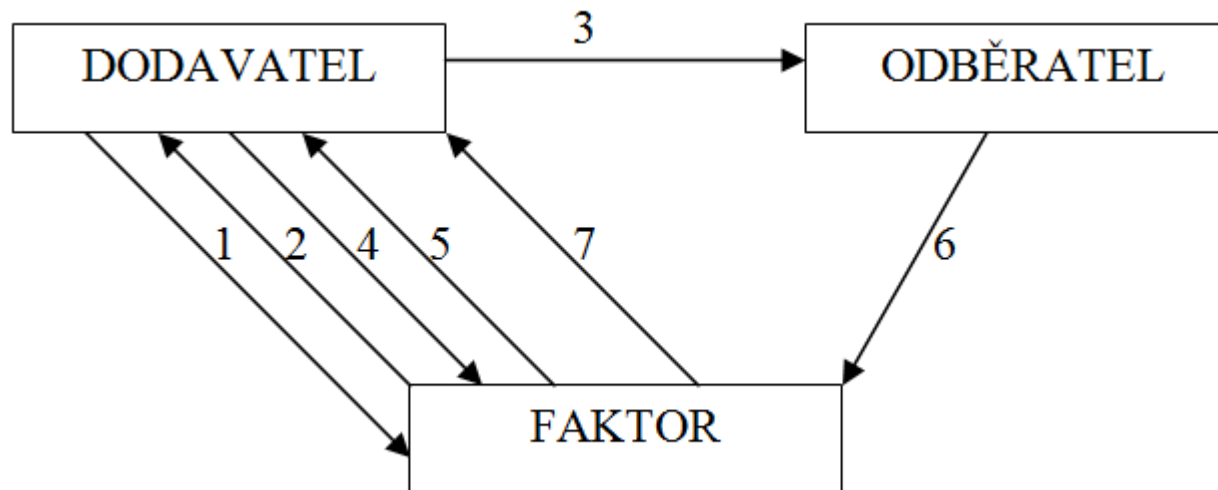

Faktoringové a forfaitingové společnosti

FAKTORING

- je nástrojem pro získání fin. zdrojů vázaných v pohledávkách podniku
- formou postoupení krátkodobých obchodních pohledávek na faktora (faktoringovou společnost) před dobou jejich splatnosti za úplatu.
- Faktor se tak stává novým vlastníkem pohledávek.
- Předmětem faktoringu jsou obvykle pohledávky se splatností 30 – 90 dnů (max. 180 dnů).
- Výhoda faktoringu spočívá v tom, že ihned po postoupení pohledávky faktorovi získává dodavatel část fakturované ceny formou zálohy (70 – 90 % fakturované částky), zbývající část je vyplacena po úhradě faktury odběratelem.
- Nejčastější uplatnění faktoringu je u dodavatelů do potravinářských řetězců. Faktoring zpravidla neprobíhá jednorázově, ale prostřednictvím rámcové smlouvy.

Faktoring (Factoring)

- 1 – dodavatel žádá faktoringovou společnost o faktoring pohledávek,
- 2 – po prověření dodavatele i odběratele je uzavřena smlouva faktor – dodavatel,
- 3 – dodavatel odesílá zboží (resp. služby) a vystavuje fakturu (kopii faktorovi),
- 4 – postoupení pohledávky faktoringové společnosti,
- 5 – předfinancování,
- 6 – úhrada faktury v době splatnosti,
- 7 – doplatek dodavateli (fakturovaná částka snižená o předfinancování a odměnu faktora).

Faktoring (Factoring)

Formy faktoringu:

- **Regresní faktoring** (nepravý) představuje faktoring se zpětným postihem dodavatele v případě nezaplacení pohledávky odběratelem (V ČR aktuálně převažuje). Faktor často poskytuje rizikové pojištění spolu s faktoringem.
- **Bezregresní faktoring** (pravý) představuje situaci, kdy faktor přebírá riziko bez zpětného postihu dodavatele.
- **Úplný faktoring** - kromě převzetí všech pohledávek se faktor stará o všechny operace spojené s účetnictvím, výkaznictvím, pojištěním i vymáháním pohledávek.
- **Důvěrný faktoring** - faktor přebírá pouze vybrané pohledávky a odmítá ty nedobytné, u kterých hrozí nebezpečí častých reklamací, či pohledávky s opakovaně neplatícími odběrateli.
- **Zahraniční (vývozní) faktoring** - faktor odkupuje pohledávky vůči zahraničním odběratelům.
- **Tuzemský faktoring**: faktor přebírá závazky v rámci vnitřního trhu na území jednoho státu a mezi subjekty jednoho státu.
- **Reverzní faktoring** - klientem je odběratel s větším množstvím dodavatelů, kterým ve spolupráci s faktoringovou společností připraví cenově výhodnou variantu předfinancování pohledávek.

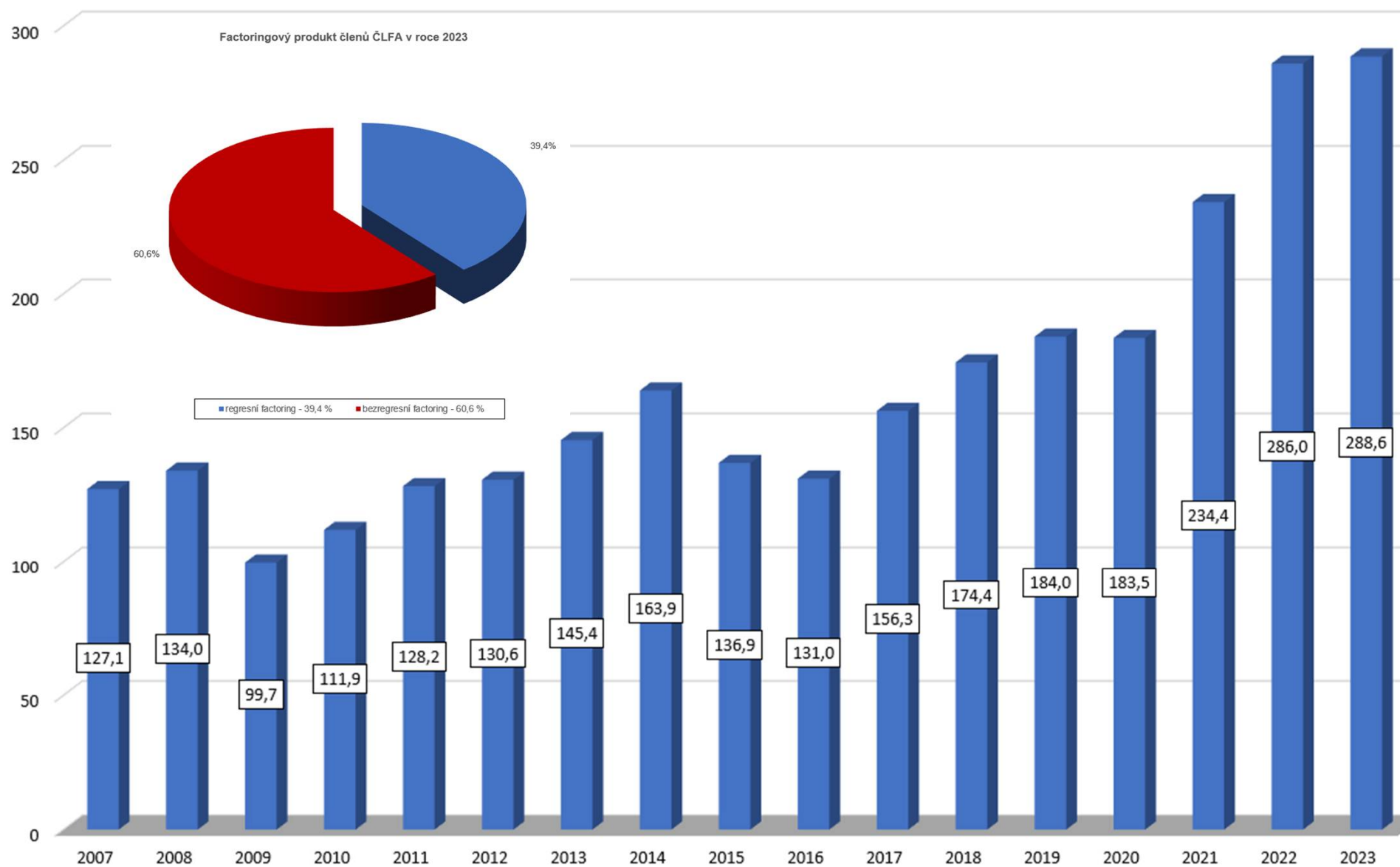
Funkce faktoringu:

- garanční funkce (v případě pravého – bezregresního faktoringu),
- funkce předfinancování (úvěrování),
- správa pohledávek (inkaso, vymáhání pohledávek, prověřování bonity odběratelů atp.).

Náklady na faktoring se skládají z:

- faktoringového poplatku (cca 1 % z hodnoty pohledávky),
- úroků z čerpaných zálohových plateb,
- dalších poplatků za převzetí inkasního rizika u bezregresního faktoringu.

Vývoj factoringových obchodů členů Asociace factoringových společností (v mld. Kč)

Zdroj: <https://www.clfa.cz/o-nas/vyrocní-zpravy>

Forfaiting

- představuje postoupení středně a dlouhodobých pohledávek vzniklých při vývozu zajištěné zpravidla směnkou nebo bankovní zárukou.
- Pohledávky jsou postupovány na forfaitéra bez zpětného postihu.
- Obvykle se jedná o odkup jednotlivých pohledávek (nikoli rámcová smlouva jako v případě faktoringu),
- Hodnota jednotlivých pohledávek je obvykle vyšší než 1 mil. Kč,
- Faktoringové a forfaitingové společnosti jsou obvykle dceřiné společnosti bank, příp. specializované instituce.

Leasingové společnosti

- **Leasing** představuje finanční produkt, jehož prostřednictvím lze financovat zejména movitý majetek podniku,
- 3 základní typy leasingu:
 - finanční,
 - operativní a
 - prodej a zpětný pronájem.

Leasing

Finanční leasing

- umožňuje nájemci užívání majetku bez jeho okamžitého nákupu. Po ukončení leasingové smlouvy přechází vlastnictví na nájemce.

Výhodou finančního leasingu je

- nedochází k jednorázové výdaji, přesto může podnik užívat předmětný majetek; podnik minimalizuje ztráty spojené se zastaráváním majetku.
- podnik může využít daňového efektu - leasingové splátky mohou být daňově uznatelným nákladem.

Nevýhodou finančního leasingu je

- cena,
- do vlastnictví nájemce pak přechází majetek, který je již (zcela) odepsaný,
- na nájemce jsou přenesena některá vlastnická rizika (odcizení, zničení atp.) už v průběhu trvání leasingové smlouvy.

Leasing

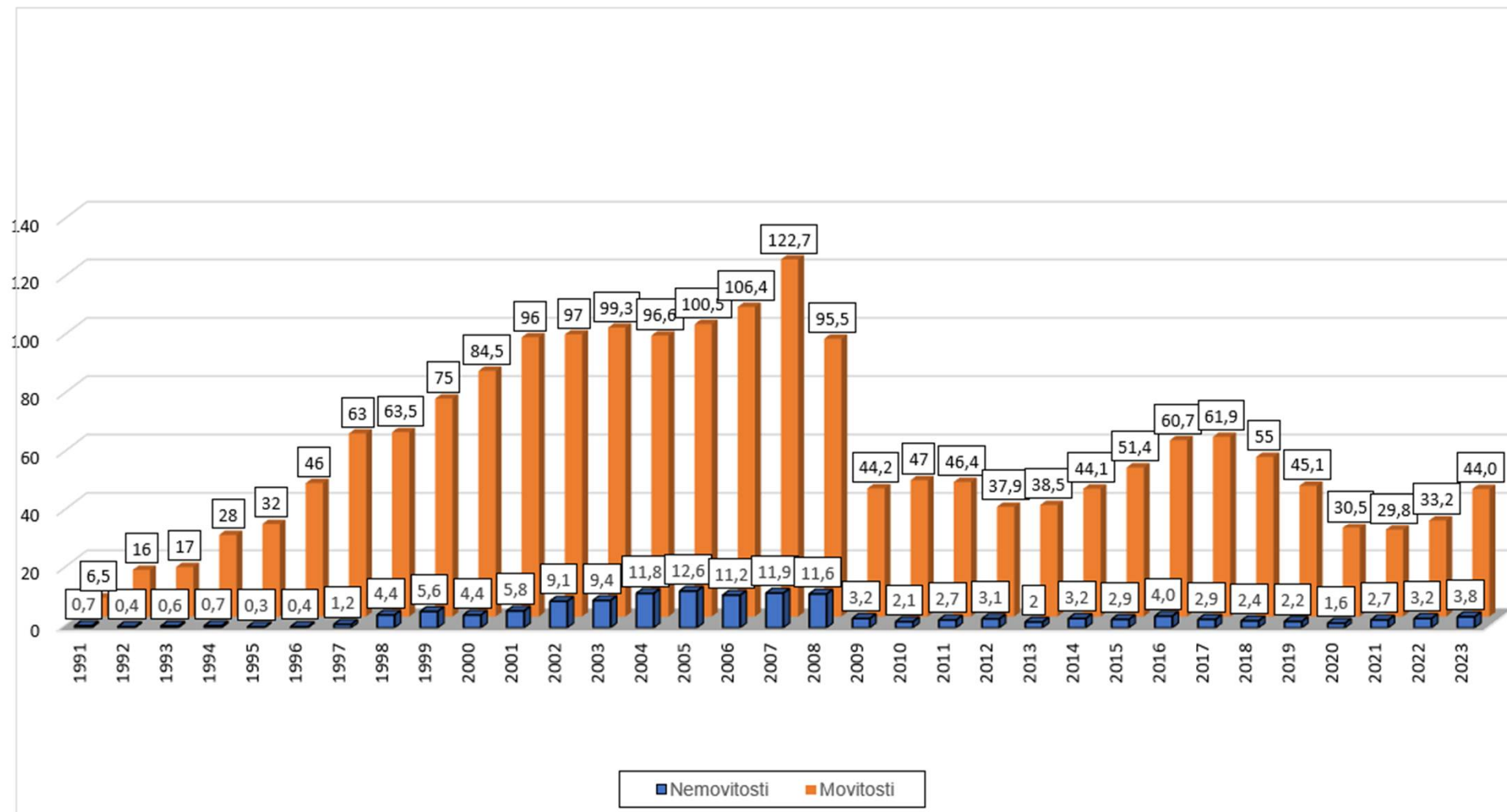
Operativní leasing

- představuje krátkodobý pronájem.
- životnost majetku je delší než trvání operativního leasingu,
- po dobu trvání operativního leasingu se pronajímatel stará pouze o provozuschopnost majetku.
- po ukončení leasingové smlouvy je majetek vrácen pronajímateli.

Prodej a zpětný pronájem

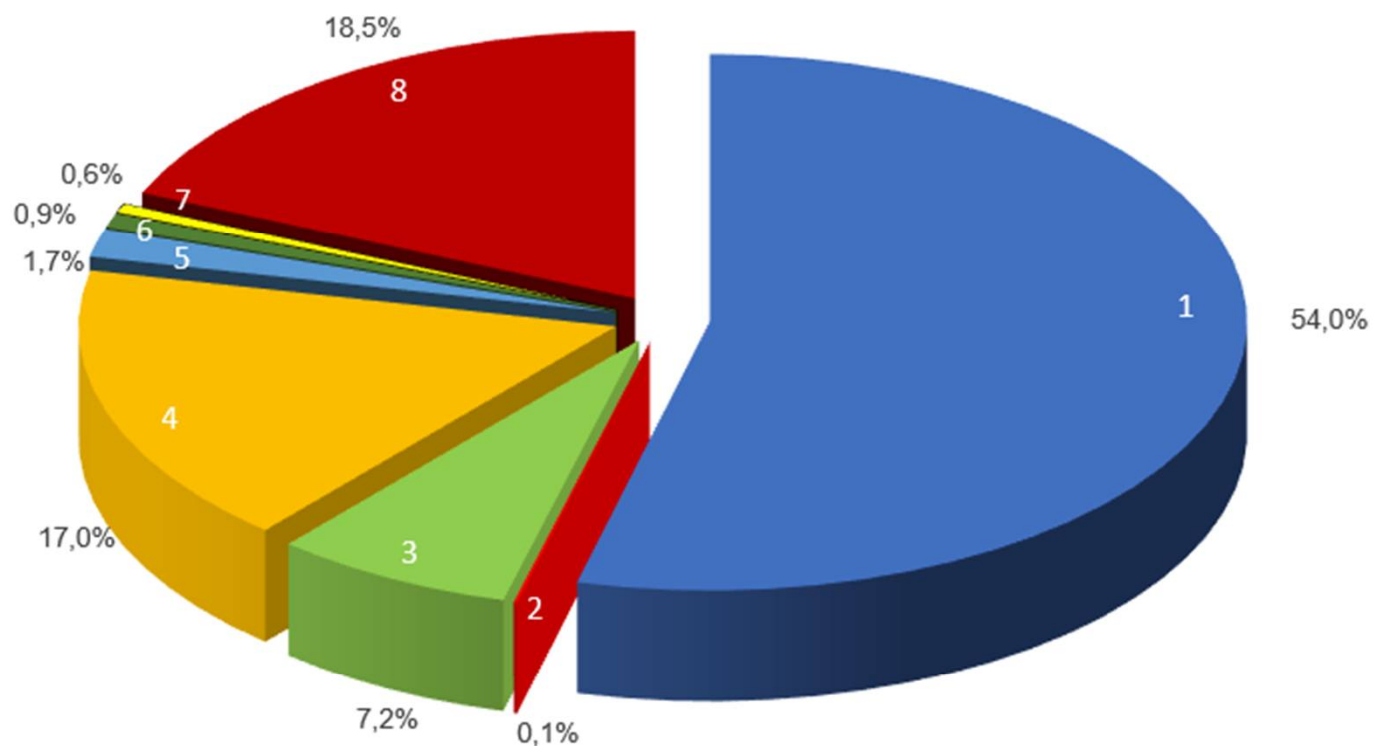
- podnik prodá svůj (vybraný) majetek/zařízení leasingové společnosti a ta jej podniku zpětně pronajme.
- jedna z možností získání dodatečných finančních zdrojů prodejem majetku podniku, aniž by jej podnik přestal využívat.

Vývoj leasingových obchodů členů České leasingové a finanční asociace (v mld. Kč)

Zdroj: ČLFA; <https://www.clfa.cz/statistiky/informace-o-trhu/statistiky>

Zaměření leasingu movitých věcí členů ČLFA v roce 2023 podle komodit

■ 1.osobní automobily - 54,0 %

■ 3. užitkové automobily -7,2 %

■ 5. autobusy, trolejbusy - 1,7 %

■ 7. IT, kancelářská a komunikační technika - 0,6 %

■ 2. motocykly - 0,1 %

■ 4. nákladní automobily - 17,0 %

■ 6. lodě, letadla, vagóny, lokomotivy - 0,9 %

■ 8. stroje a zařízení - 18,5 %

Pozn.: **Full-servis leasing**

- je forma **operativního leasingu**, která zahrnuje veškeré náklady spojené s provozem vozu, mimo pohonných hmot.
- finanční splátka leasingu
- on-line povinná školení řidičů
- zákonné pojištění v plném rozsahu + havarijní pojištění
- výměna náhradních dílů a opravy vozu
- výměna a uskladnění pneumatik a ráfků
- silniční daň
- dálniční známky a poplatek za rádio
- podrobná kontrola nákladů a jejich analýza
- měsíční vyúčtování i v on-line verzi
- sledování a zajištění veškerých pravidelných prohlídek vozu
- evidence veškerých servisních faktur
- nonstop asistenční služba
- náhradní vůz pro případ poruchy i nehody apod.

Fondy Rizikového (Rozvojového) kapitálu (*Venture Capital*)

- je kapitál vkládaný prostřednictvím rizikového fondu do základního kapitálu podniku
- je určen na financování počáteční činnosti firmy a financování projektů inovačního a rozvojového charakteru s vysokým rizikem.
- Investory jsou fondy, banky, pojišťovny či jiné finanční instituce a tito vkládají prostředky do fondu rizikového kapitálu, kterým je účelově založená společnost.
- **Investoři hledají podniky s růstovým potenciálem, nehledají podniky, které potřebují peníze, aby přežily!**
- Rizikový kapitál nezůstává v podniku trvale (obvykle 3-7 let) a způsob vystoupení investora je dohodnutý již v rámci úvodních jednání s podnikem.
- Investor může vystoupit formou odprodeje vlastníkům podniku, jiné společnosti či uvedením podniku na burzu.

Porovnání úvěru s rizikovým a rozvojovým kapitálem

	Úvěry	Rizikový a rozvojový kapitál
Účetní zařazení	Cizí kapitál	Vlastní kapitál
Finanční zátěž (CF, náklady)	Pravidelné splátky Úroky dle stanovené sazby	Pozdější realizace zisku
Ručení	Zpravidla vyžadují ručení	Nevyžaduje ručení aktivy podniku
Vliv	Poskytovatel nezasahuje do řízení podniku	Možný přínos investora Podíl na strategickém řízení podniku
Přínos	Obvykle žádný další přínos kromě financí	Pomoc při získání dalších úvěrů
Doba investice	Krátkodobé/střednědobé/ dlouhodobé	Střednědobá až dlouhodobá

Business Angels

- představuje formu rizikového kapitálu,
- poskytovatelé rizikového kapitálu jsou soukromí individuální investoři.
- Investor se většinou angažuje nejen finančně, ale poskytuje také své znalosti, zkušenosti a kontakty.

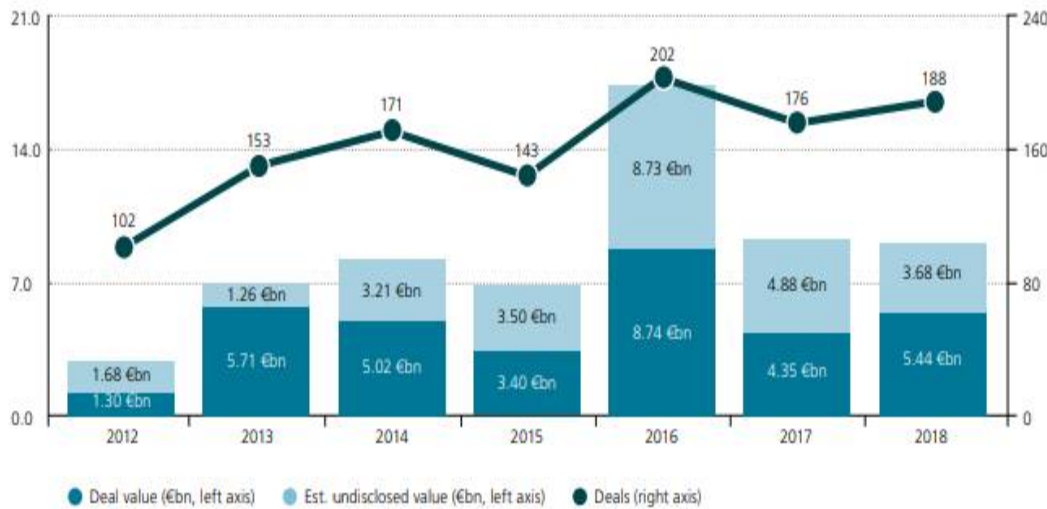
Výhody rizikového kapitálu (Venture Capital)

- umožňuje rychle realizovat nadějně inovační projekty – rizikové a kapitálově náročné (za to investor požaduje vysokou výnosnost své investice),
- dochází k posílení vlastního kapitálu (ale rozšiřuje se počet vlastníků),
- investor obvykle přináší nejen finance, ale rovněž zkušenosti a kontakty!

Typy investic rizikového (rozvojového) kapitálu

- **Zárodečné financování** (seed capital) - zaměřuje se na nově založené podniky zejména v oblastech elektroniky, informační a komunikační technologie a biotechnologie,
- **Startovní financování** (start-up capital) – podnik existuje, výrobek je již doveden do své finální podoby, ale podnik nemá dostatečný kapitál pro zahájení výroby a prodeje.
- **Financování počátečního rozvoje** (early stage development capital) – pro malé podniky, které nemají dostatečné zdroje pro rozšíření své výroby.
- **Rozvojové financování** (later stage development – expansion capital) - velké finanční obnosy, které mohou podnikům pomoci k růstu v řádu desítek procent ročně. Může jít např. o průnik na nové trhy nebo navýšení výroby vybudováním nové továrny apod.
- **Záchranné financování** (rescue capital) – pro podniky, jimž hrozí bankrot, ale přitom stále mají dostatečný potenciál pro následné zhodnocení investic (výjimečná situace),
- **Náhradní financování** (debt replacement capital) – podniky, které mají extrémně vysoký podíl cizího kapitálu na celkových pasivech společnosti, což brzdí jejich růst.
- **Financování akvizic** (acquisition capital) - odkup jedné firmy druhou, většinou ve stejném odvětví, očekávání synergického efektu.

Deals by value and volume in Czech Republic (2012-2018)

Top 5 deals

1
 Target: **Avast Software**
 Sector: **Telecoms & IT**
 Stake: **100%**
 Buyer: **NortonLifeLock**
 (Country of buyer: **United States**)
 Value source: **Official data**

2
 Target: **Ceska Telekomunikacni Infrastruktura (CETIN)**
 Sector: **Telecoms & IT**
 Stake: **30%**
 Buyer: **GIC**
 (Country of buyer: **Singapore**)
 Value source: **EMIS estimate**

3
 Target: **Mall Group; WEJDO CZ**
 Sector: **Wholesale & Retail**
 Stake: **100%**
 Buyer: **Allegro.eu**
 (Country of buyer: **Poland**)
 Value source: **Official data**

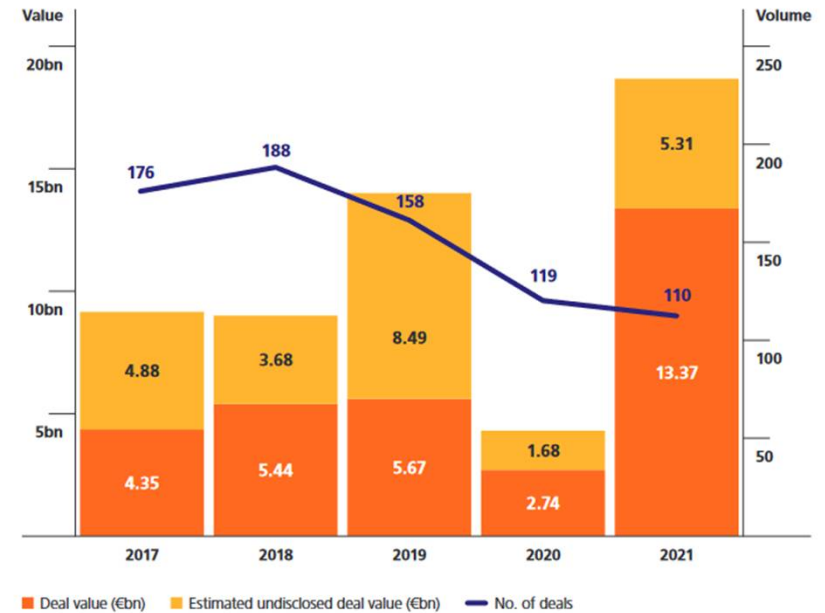
4
 Target: **Warehouses and production facilities in the Czech Republic and six other European countries**
 Sector: **Real Estate & Construction**
 Stake: **100%**
 Buyer: **CGL Investment Holdings Corp**
 (Country of buyer: **China**)
 Value source: **Market estimate**

5
 Target: **Moneta Money Bank**
 Sector: **Finance & Insurance**
 Stake: **28.4%**
 Buyer: **PPF Group**
 (Country of buyer: **Czech Republic; The Netherlands**)
 Value source: **Official data**

Czech Republic

Deals by value and volume

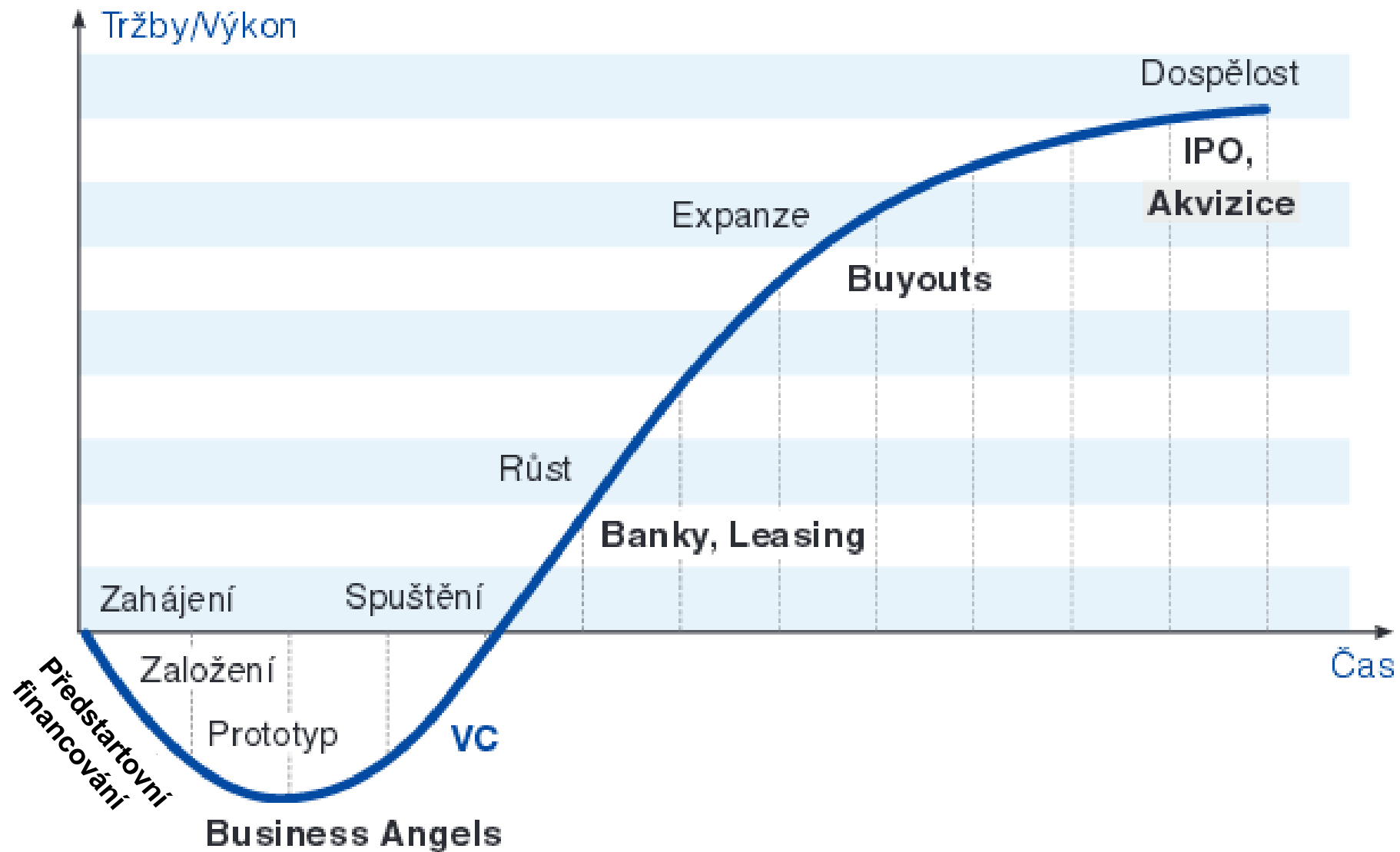
Top 3 sectors

VCA, Emerging Europe M&A Report 2018/19 a 2021/22

<https://www.vca.cz/publikace/statistiky/>

Obr. 1. Schéma způsobu investování ve vztahu k vývojové fázi firmy

Pramen: CVCA (Czech Private Equity and Venture Capital Association), vlastní úprava
http://www.cvca.cz/images/cvca_UK-Ke-stazeni/4-file-File-CVCA_-_ADRESAR.pdf

Czech Private Equity & Venture Capital Association (CVCA)

- zastupuje zájmy společností působících v oblasti private equity a venture kapitálu v ČR.
- Členy je většina fondů private equity a venture kapitálu působících v ČR a také společnosti, které v oblasti private equity a venture kapitálu poskytují poradenské služby, a také banky a pojišťovny (přidružení členové).
- CVCA je členem Invest Europe, evropské asociace private equity a venture kapitálu, která sdružuje fondy a národní asociace působící na evropském trhu. CVCA je také v úzkém kontaktu s asociacemi zejména v regionu CEE.
- Hlavním cílem CVCA je podpora private equity a venture kapitálu, jeho rozvoj mj. prostřednictvím odstraňování administrativních a legislativních bariér a také rozšiřování povědomí o možnostech a významu private equity a venture kapitálu v České republice.

Fondy Rizikového (Rozvojového) kapitálu (*Venture Capital*)

- je kapitál vkládaný prostřednictvím rizikového fondu do základního kapitálu podniku
- je určen na financování počáteční činnosti firmy a financování projektů inovačního a rozvojového charakteru s vysokým rizikem.
- Investory jsou fondy, banky, pojišťovny či jiné finanční instituce a tito vkládají prostředky do fondu rizikového kapitálu, kterým je účelově založená společnost.
- **Investoři hledají podniky s růstovým potenciálem, nehledají podniky, které potřebují peníze, aby přežily!**
- Rizikový kapitál nezůstává v podniku trvale (obvykle 3-7 let) a způsob vystoupení investora je dohodnutý již v rámci úvodních jednání s podnikem.
- Investor může vystoupit formou odprodeje vlastníkům podniku, jiné společnosti či uvedením podniku na burzu.

Česká leasingová a finanční asociace (ČLFA)

- od 1991 jako **Asociace leasingových společností ČSFR**, od 2005 **Česká leasingová a finanční asociace** – zájmové sdružení.
- Sdružuje **35 firem**, které realizují kolem 97 % objemu všech tuzemských leasingových obchodů, většinu nebankovních úvěrů pro spotřebitele a většinu factoringových obchodů.
- podílí se na přípravě právních předpisů souvisejících s nebankovními finančními produkty a s postavením společností poskytujících leasing, spotřebitelské úvěry, splátkové prodeje a factoring.
- Napomáhá svým členům i při výkladu a aplikaci platných právních předpisů.
- Organizuje výměnu zkušeností svých členů.
- Zaměřuje se i na hlubší analýzu řady aktuálních problémů domácího leasingu, spotřebitelských úvěrů, úvěrů pro podnikatele a prodejů na splátky a factoringu, včetně trendů dalšího rozvoje nebankovních finančních produktů v české ekonomice.
- Zastupuje členské společnosti v nekomerčních vztazích se zahraničními sdruženími s jinými cizími subjekty.
- Je členem Evropské federace leasingových asociací (LEASEUROPE), Evropské federace asociací finančních domů (EUROFINAS), EU federace pro factoring a komerční financování (EUF).

Česká bankovní asociace (ČBA)

- Sdružuje 33 bank reprezentujících více než 99 % českého bankovního sektoru.
- Je dobrovolným sdružením bank a stavebních spořitelen působících na českém trhu.
- Podílí se na přípravě zákonných norem týkajících se bankovníctví a financí.
- Cílem je podporovat stabilitu podmínek a atraktivitu podnikatelského prostředí v České republice.
- Je součástí Evropské bankovní federace, (EBF/FBE), nejvýznamnějšího nevládního partnera orgánů EU v oblasti bankovníctví.
- Působí také v Evropské radě pro platby (EPC), rozhodovacím a koordinačním orgánu, který zastřešuje evropský bankovní sektor v oblasti platebního styku.
- Je také členem Evropského ústavu pro peněžní trhy (EEMI).

Česká asociace pojišťoven

- zájmové sdružení pro podporu vzájemné pomoci, spolupráce a zabezpečení zájmů pojišťoven a zajišťoven.
- Od r. 1994. (od 1998 je řádným členem Insurance Europe)
- Řádní členové 22; Členové se zvláštním statutem 3
- **Podíl členů ČAP na celkovém předepsaném pojistném v ČR je téměř 98%.**

Hlavní úkoly:

- zpracovávat připomínky k právním předpisům,
- vytvářet nástroje zábrany škod a pojistných podvodů,
- sjednocovat pravidla a postupy členů v oblasti technické, informační i statistické,
- vytvářet informační nástroje pro veřejnost a objektivně a srozumitelně informovat o vývoji pojistného trhu, pojistných produktech a novinkách,
- přispívat k odborné informovanosti členů a zabezpečovat vzdělávání,
- vytvářet pravidla etického chování v pojišťovnictví,
- působit při odstraňování rozporů mezi členy asociace, dbát na dodržování zásad.

CROWDFUNDING

- V ČR v kategorii **Platební instituce** nebo **Investiční společnosti**
- Skupinové financování /Davové financování
 - způsob financování, při kterém větší počet jednotlivců přispívá menším obnosem k cílové částce požadované pro realizaci předmětu financování.
 - Financování podnikatelských projektů, charitativních projektů, ale například i politických kampaní.
 - umožňuje využít sociální sítě a osobní kontakty.

Crowdfunding - typy

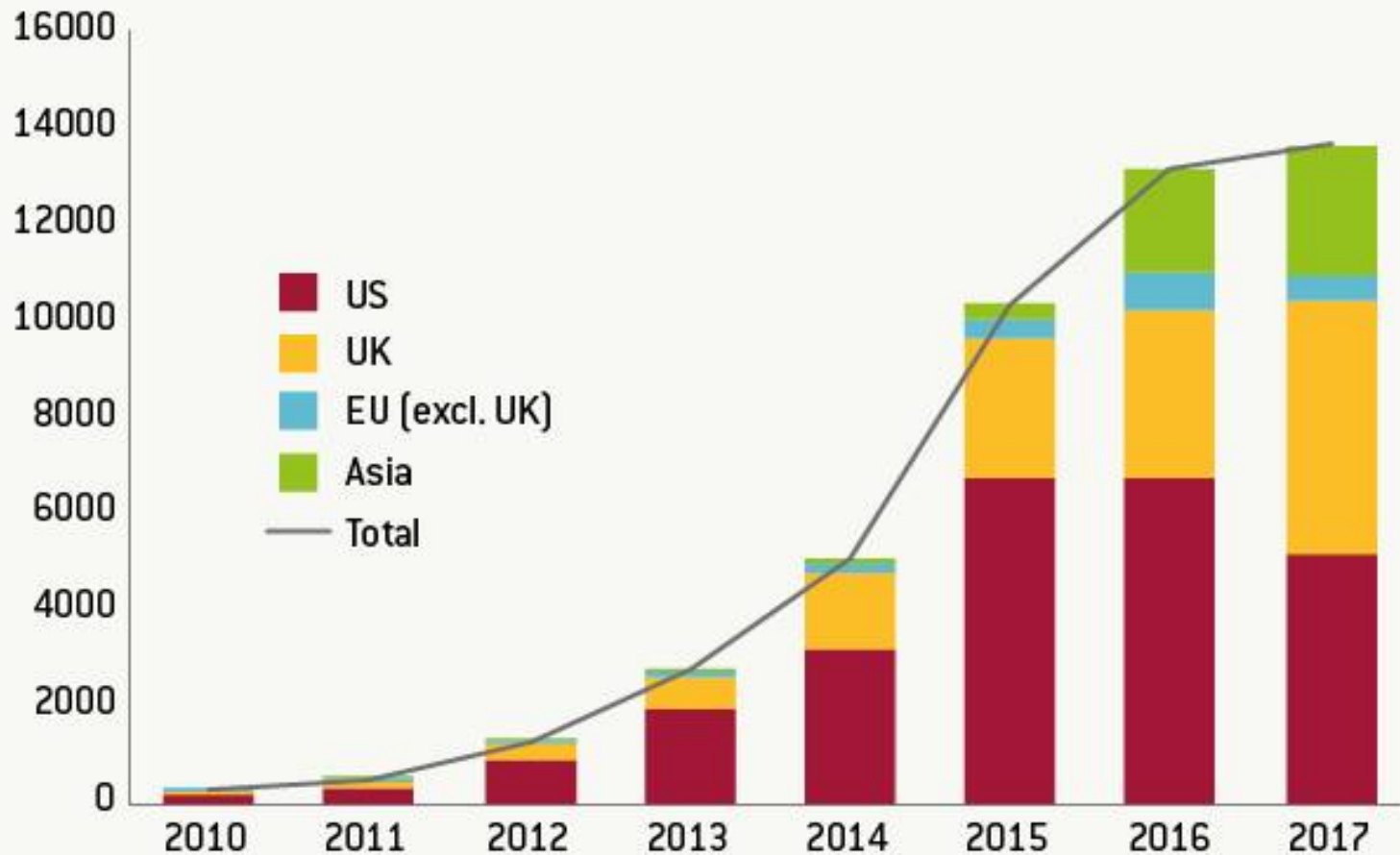

- **Benefiční** (charitativní) - lidé přispívají, jelikož věří v podstatu a přínos projektu a za svůj příspěvek očekávají pouze svůj dobrý pocit.
- **Odměnový** - nejrozšířenější forma, často financování uměleckých či jinak poutavých projektů. Lidé za svůj příspěvek získávají věcnou odměnu. (např. [Kickstarter.com](https://kickstarter.com), [Hithit.cz](https://hithit.cz), [Startovac.cz](https://startovac.cz), [Penězdroj.cz](https://penezdroj.cz))
- **Půjčkový** - Lidé se skládají na mimobankovní půjčku a stávají se tak věřiteli projektu či společnosti. Půjčky mají stanovený úrok a dobu trvání. (např. [Prosper.com](https://prosper.com), [Zonky.cz](https://zonky.cz))
- **Podílový** - Lidé za své příspěvky získávají podíl na vlastnictví společnosti či projektu. (např. [CrowdCube.com](https://crowdcube.com), [Penězdroj.cz](https://penezdroj.cz))

Peer to peer (P2P) půjčky, Peer to business (P2B) půjčky, přímé úvěrování

- Poprvé anglická firma Zopa (2005),
- V ČR: Bankerat (2010), Zonky (2015), Pujcmefirme.cz (2016) – P2B platforma,
- Součást **sdílené ekonomiky** – snaha o přímé spojení klienta a vlastníka statku. Základním principem je upozadění prostředníka (banky, hotelu, taxislužby,...),
- Úrok:
 - stanoví platforma na základě ratingu,
 - Žadatel zadá maximální úrok, který může akceptovat,
 - Platforma nebo žadatel stanoví pouze doporučený úrok, konečná nabídka je na investorovi.

FIGURE 1: TOTAL AMOUNT RAISED (€ MILLIONS)

Source: Bruegel based on TAB, formerly Crowdsurfer. Note: only funded campaigns included.

Zdroj: Chervyakov, D., and J. Rocholl (2019) How to make crowdfunding work in Europe. Bruegel (27. března) <http://bruegel.org/reader/How-to-make-crowdfunding-work-in-Europe#recent-developments-in-crowdfunding>

Národní rozvojová banka

(dříve Českomoravská záruční a rozvojová banka)

- Založena 1992, vlastníkem je stát,
- Podpora malého a středního podnikání vč. rodinného podnikání
- Zvýhodněné úvěry
- Např. pro malé a střední podniky na projekty:
 - zavedení/rozvoj vysokorychlostního internetu,
 - efektivní využívání vody v průmyslu,
 - zpracování dřeva poškozeného kůrovcem,
 - podnikatelská centra,
 - materiálové a energetické využití odpadů,
 - a dále projekty realizované rodinnými podniky.
- Bankovní záruky – např. i ve spolupráci s dalšími bankami.

Exportní Garanční a Pojišťovací Společnost (EGAP)

- Založena 1992, vlastníkem je stát,
- úvěrová pojišťovna se zaměřením na tržně nepojistitelná politická a komerční rizika spojená s financováním vývozu zboží, služeb a investic z ČR,
- EGAP pojišťuje zejména bankovní úvěry se splatností delší než 2 roky na financování vývozu velkých energetických, strojních a technologických zařízení, investičních celků, dopravních staveb a investic, a to především do zemí, kde politické, ekonomické a právní prostředí přináší větší míru nejistoty a vyšší riziko nezaplacení na straně kupujících.
- Pojišťovací služby poskytuje všem vývozcům českého zboží, služeb a investic bez rozdílu jejich velikosti, právní formy a objemu pojištěného vývozu.

EGAP

- **Pojištění vývozního dodavatelského úvěru**
 - Vývozním dodavatelským úvěrem je úvěr poskytnutý vývozcem dovozci (zahraniční osobě) formou odkladu platby za dodané zboží nebo služby (vývozní pohledávka).
- **Pojištění bankou financovaného vývozního dodavatelského úvěru**
 - Bankou financovaným vývozním dodavatelským úvěrem je úvěr, poskytnutý vývozcem dovozci (zahraniční osobě) formou odkladu platby za dodané zboží nebo služby (vývozní pohledávka), který následně od vývozce odkoupí banka bez možnosti zpětného postihu.
- **Pojištění vývozního odběratelského úvěru**
 - Vývozním odběratelským úvěrem je úvěr poskytnutý bankou dovozci na nákup zboží nebo služeb. Banka zaplatí vývozci za dovozce za uskutečňenou dodávku zboží a služeb (vývoz). Dlužná částka je poté v pravidelných termínech daných úvěrovou smlouvou splácena dovozcem. V některých případech je příjemcem úvěru a následně dlužníkem banka dovozce (nepřímý odběratelský úvěr).
- **Pojištění potvrzeného akreditivu**
- **Pojištění investic v zahraničí**

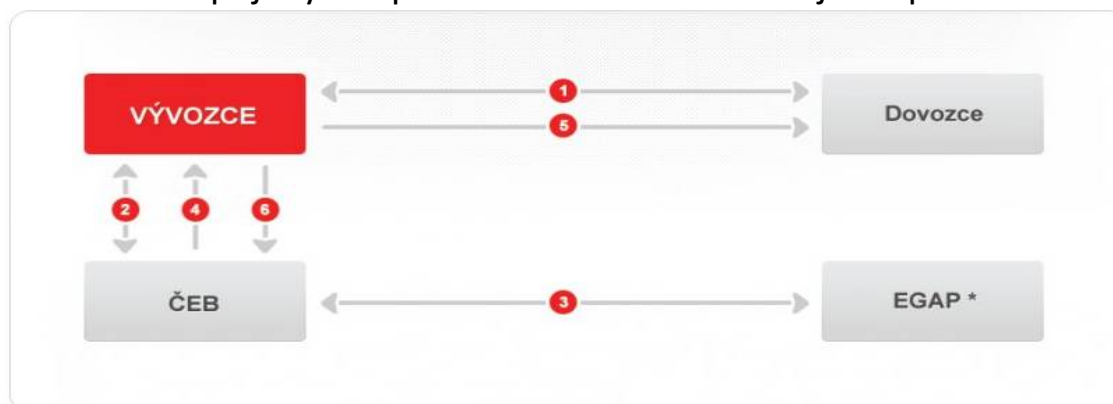
Česká exportní banka (ČEB)

- je specializovaná bankovní instituce založená v roce 1995,
- pro státní podporu vývozu, vlastněná státem.
- součást systému státní podpory exportu a ekonomické diplomacie České republiky.

ČEB

• Předexportní úvěr

- umožňuje českému výrobcí financovat náklady spojené s realizací dodávek pro zahraničního kupujícího (dovozce).
- Úvěr na financování výroby pro export zahrnuje financování:
 - nákladů na nákup surovin, materiálu a ostatních komponentů určených k výrobě pro export,
 - osobních nákladů souvisejících s výrobou pro export,
 - nákladů spojených s pořízením investičního majetku pro realizaci výroby pro export.

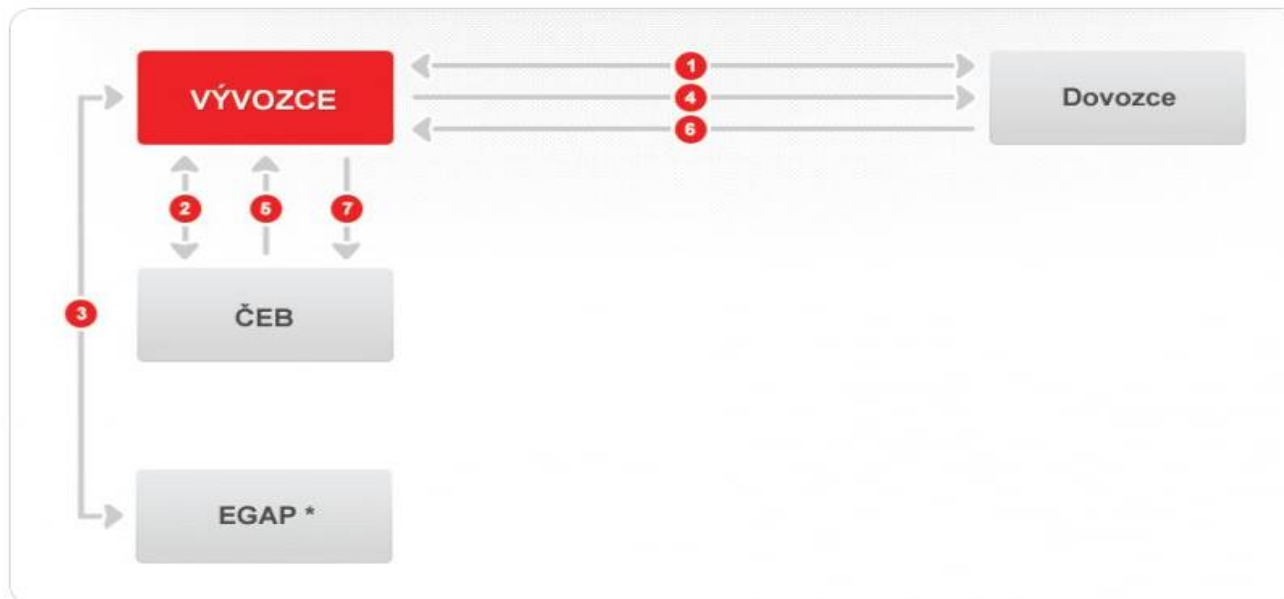
Legenda k piktogramu:

1. Smlouva o vývozu, jejímž předmětem je dodávka zboží a/nebo služeb
2. Úvěrová smlouva
3. Smlouva o pojištění exportních úvěrových rizik*
4. Čerpání úvěru na základě dokladů potvrzujících vynaložení nákladů na výrobu
5. Dodávka zboží a/nebo služeb po ukončení výroby
6. Úvěr je splácen zejména z neodvolatelného dokumentárního akreditivu vystaveného z příkazu dovozce, z čerpání vývozního odběratelského úvěru, resp. z čerpání vývozního dodavatelského úvěru, nebo odkupem pohledávky; případně také z cash-flow výrobce / vývozce bez vazby na výše uvedené instrumenty.

ČEB

• Dodavatelský úvěr

- umožňuje českému exportérovi profinancovat pohledávky vůči zahraničnímu kupujícímu (dovozci).
- Český exportér tak může poskytnout delší dobu splatnosti faktury

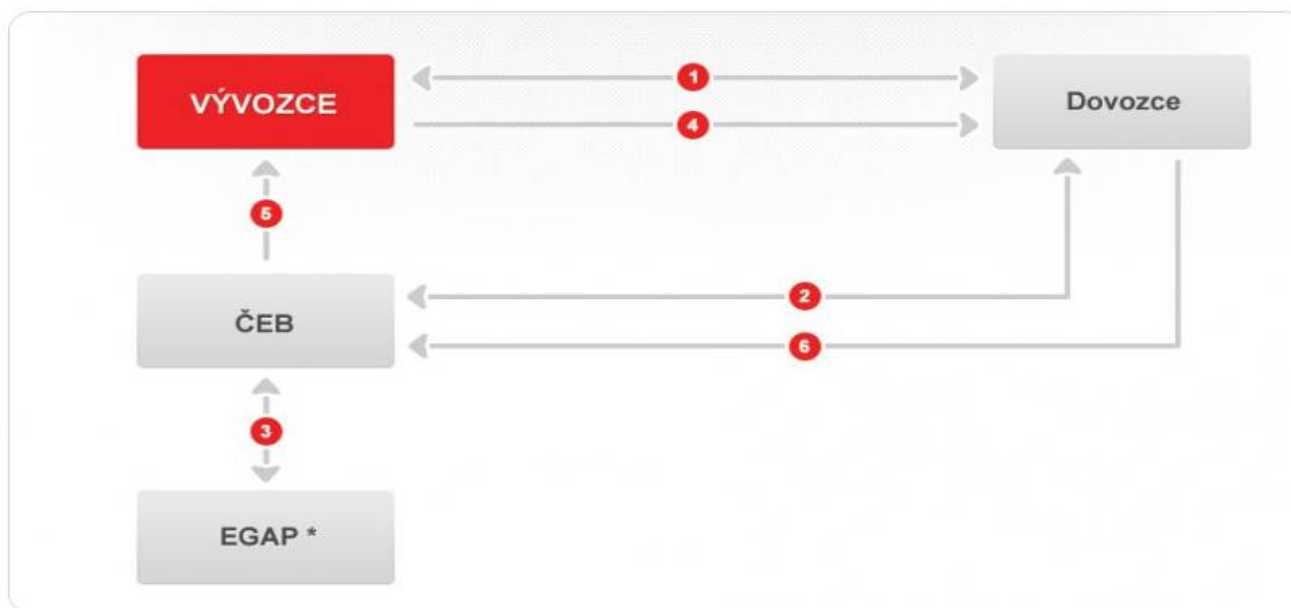
Legenda k piktogramu:

- 1 Smlouva o vývozu, jejímž předmětem je dodávka zboží a/nebo služeb
- 2 Úvěrová smlouva
- 3 Smlouva o pojištění exportních úvěrových rizik*
- 4 Dodávka zboží a/nebo služeb
- 5 Čerpání úvěru exportérem
- 6 Platba za dodané zboží a/nebo služby
- 7 Splácení úvěru ČEB

ČEB

• Odběratelský úvěr

- Přímý exportní odběratelský úvěr umožňuje realizaci objemnějších dodávek českého exportéra pro zahraničního kupujícího (dovozce) - má o spolupráci zájem, ale nedisponuje dostatečnými prostředky na zaplacení a úvěr u lokální banky by pro něj byl příliš drahý.

Legenda k piktogramu:

- 1 Smlouva o vývozu, jejímž předmětem je dodávka zboží a/nebo služeb
- 2 Úvěrová smlouva
- 3 Smlouva o pojištění exportních úvěrových rizik*
- 4 Dodávka zboží a/nebo služeb
- 5 Čerpání odběratelského úvěru přímo ve prospěch exportéra
- 6 Splácení úvěru

ČEB

- **Bankovní záruky**

- přímá záruka - vystaví banka ve prospěch beneficianta.
- nepřímá záruka - zapojena další banka, tj. ČEB vystaví záruku (protizáruku) ve prospěch druhé banky, na jejímž základě druhá banka vystaví záruku ve prospěch beneficianta.

- **Záruka za nabídku (Bid bond)** - zajišťuje, že exportér dodrží závazek a uzavře smlouvu o exportu v případě, že jeho nabídka bude úspěšná v tendru,

- **Záruka za dobré provedení smlouvy o exportu (Performance bond)** - zajišťuje, že exportér dodrží svůj závazek a řádně splní podmínky smlouvy o exportu. Záruka slouží k zajištění termínu a kvality dodávky.

- **Záruka za záruční dobu (Warranty Bond, Warranty Guarantee)** - slouží k zajištění kvality dodávky během záruční doby. Česká exportní banka ručí za kvalitu dodávky požadovanou příslušnou smlouvou o exportu během záruční doby.

- Další.